

Lovforslag nr. L 192. Fremsat den 23. februar 1993 af Peter Brixtofte (V), Ivar Hansen (V), Svend Aage Jensby (V), Engell (KF), Kirkegaard (KF) og Aagaard (KF)

Forslag

til

Lov om ændring af investeringsfondsloven

(Konjunkturudligning)

§ 1

I lov om investeringsfonds, jf. lovbekendtgørelse nr. 241 af 17. april 1990, som senest ændret ved lovene nr. 1014 og 1031 af 19. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. Titlen affattes således:

»**Lov om investeringsfonds og skattemæssig konjunkturudligning**«.

2. § 9, stk. 1-3, affattes således:

»§ 9. Er en foretagen investeringsfondshenlæggelse ikke eller ikke fuldt ud benyttet til forlods afskrivning inden udløbet af den frist, der er nævnt i § 6, stk. 2, kan den skattepligtige bestemme, om det ikke anvendte henlæggelsesbeløb med tillæg af 5 pct. for hvert år fra henlæggelsesårets udløb og indtil fristens udløb skal medregnes i den skattepligtige indkomst enten for det indkomstår, hvori fristen er udløbet, eller for henlæggelsesåret, jf. dog 2. pkt. For henlæggelser foretaget til og med indkomståret 1993 medregnes det i 1. pkt. nævnte henlæggelsesbeløb med tillæg til den skattepligtige indkomst for henlæggelsesåret, jf. dog § 9 A.

Stk. 2. En foretagen investeringsfondshenlæggelse, der ikke anvendes som nævnt i § 3, stk. 1, kan hæves, selv om fristen efter § 6, stk. 2, ikke er udløbet. I så fald kan den skattepligtige bestemme, om det nævnte henlæggelsesbeløb med tillæg af 5 pct. for hvert år fra henlæggelsesårets udløb og indtil udløbet af det indkomstår, hvori beløbet hæves, skal medregnes i den skattepligtige indkomst enten for det

indkomstår, hvori beløbet hæves, eller for henlæggelsesåret, jf. dog 3. pkt. For henlæggelser foretaget til og med indkomståret 1993 medregnes det i 1. pkt. nævnte henlæggelsesbeløb med tillæg til den skattepligtige indkomst for henlæggelsesåret, jf. dog § 9 A.

Stk. 3. Det beløb, der er indsat på kontoen for investeringsfond, jf. § 5, sikrer skattekravet. Ved efterbeskatning foretaget for henlæggelsesåret sikrer det i 1. pkt. nævnte beløb skattekravet efter stk. 1 og 2, og beløbet kan ikke hæves, før skattekravet er betalt. Ved efterbeskatning for det indkomstår, hvori fristen i § 6, stk. 2, udløber, eller hvori beløbet hæves, jf. stk. 1 og 2, sikrer det i 1. pkt. nævnte beløb ethvert skattekrav vedrørende det pågældende indkomstår. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om adgangen til at hæve beløb efter denne bestemmelse, herunder om frist for bestemmelse af beskatningstidspunkt efter stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 2. pkt., og § 10 A, stk. 1, 1. pkt., og om indbetaling af beløb til Told- og Skattestyrelsen til dækning af skattekrav.«

3. § 10 A, stk. 1, affattes således:

»Er der hævet midler på den i § 5 nævnte konto for investeringsfond, uden at den til det hævdede beløb svarende henlæggelse kan forlods afskrives på de aktiver, hvorpå der ifølge skemaet til pengeinstituttet skulle foretages en sådan afskrivning, kan den skattepligtige bestemme, om de ikke anvendte henlæggelsesbeløb med tillæg af 5 pct. for hvert år fra henlæggelsesårenes udløb og indtil udløbet af det indkomstår, hvori midlerne er hævet, skal medregnes i den skattepligtige indkomst enten for

det indkomstår, hvori midlerne er hævet, eller for henlæggelsesåret, jf. dog 2. pkt. For henlæggelser foretaget til og med indkomståret 1993 medregnes det i 1. pkt. nævnte henlæggelsesbeløb med tillæg dog til den skattepligti-

ge indkomst for henlæggelsesårene, jf. dog § 9 A.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Investeringsfondsloven foreslås ændret med henblik på at give personligt drevne virksomheder mulighed for skattemæssig konjunkturudligning. Ændringen skal gælde for henlæggelser, der foretages fra og med indkomståret 1994. Henlæggelser foretaget til og med indkomståret 1993 omfattes således ikke af de foreslåede regler.

Lovforslaget tilsigter at etablere en ordning, hvor de selvstændige erhvervsdrivende skattemæssigt kan spare op i gode år til brug i mindre gode år. Mange selvstændige har således svingende indkomster fra år til år og bliver herved ramt af progressionen i skattesystemet i de gode år, selv om deres indkomst set over en længere årrække ikke tilsiger det.

2. Efter investeringsfondslovens gældende regler kan selvstændigt erhvervsdrivende foretage fradrag for henlæggelse til investeringsfond, som maksimalt kan udgøre 25 pct. af overskuddet før renter. Normalt skal 70 pct. af henlæggelsen bindes i et pengeinstitut. Henlæggelsen skal inden for de næste 6 år anvendes til anskaffelse af afskrivningsberettigede aktiver. Skattemæssigt anvendes henlæggelsen til forlods afskrivning, således at fradraget ved henlæggelsen træder i stedet for normale afskrivninger. Hvis henlæggelsen ikke anvendes inden for den nævnte tidsfrist, eller hvis den skattepligtige ønsker det, efterbeskattes henlæggelsen ved, at den skattepligtige indkomst for henlæggelsesåret forhøjes med henlæggelsesbeløbet tillagt 5 pct. for hvert år fra udløbet af henlæggelsesåret og indtil udløbet af det indkomstår, hvori beløbet hæves.

De gældende regler medfører en likviditets- og rentefordel for den selvstændige som følge af fremrykning af de skattemæssige afskrivninger, men naturligvis kun, hvis henlæggelsen anvendes til køb af afskrivningsberettigede aktiver. I modsat fald udliges likviditetsfordelen gennem tillægget ved efterbeskatningen, og denne beskatning sker som nævnt med henlæggelsesårets skatteprocent.

3. Den foreslåede konjunkturudligningsordning går ud på, at ikke anvendte henlæggelser til investeringsfonds kan vælges efterbeskattet i hæveåret m.v.

eller i henlæggelsesåret. Hvis den selvstændige i hæveåret m.v. har lavere marginalsattesats end i henlæggelsesåret, vil den selvstændige således helt eller delvis kunne undgå progressionen. Hvis der er underskud i hæveåret m.v., vil der uden beskatning kunne frigøres et beløb svarende til det bundne beløb i pengeinstituttet. Hvis den skattepligtige derimod har en lavere marginalsattesats i henlæggelsesåret end i hæveåret m.v., kan den skattepligtige vælge efterbeskatningen foretaget i henlæggelsesåret.

Reglerne foreslås udformet således, at den skattepligtige helt frem til udløbet af den gældende 6-årsfrist kan bestemme, om henlæggelsen skal anvendes til anskaffelse af afskrivningsberettigede aktiver, eller om den skal efterbeskattes. Herved undgås fejlinvesteringer ved fristens udløb. For at undgå, at ordningen benyttes til ren skatteudskydelse med deraf følgende likviditets- og rentefordele, foreslås det, at der ved efterbeskatning i hæveåret fortsat skal ske en forhøjelse af henlæggelsen med 5 pct. pr. år.

Provenumæssige konsekvenser

Det er vanskeligt at vurdere de provenumæssige konsekvenser af den foreslåede udvidelse af investeringsfondsordningen med en konjunkturudligningsdel.

Muligheden for efterbeskatning i hæveåret må antages at øge de erhvervsdrivendes tilskyndelse til at foretage henlæggelse til investeringsfond. Herved fremkommer der et umiddelbart provenutab som følge af de forøgede fradrag. Herudover vil ordningen medføre et provenutab som følge af den progressionsudjævnende effekt.

I det omfang efterbeskatning træder i stedet for anskaffelse af afskrivningsberettigede aktiver, vil det offentlige få en likviditets- og rentefordel som følge af den fremrykkede beskatning samt et provenu som følge af 5 pct.-tillægget.

Med uændrede henlæggelser har forslaget ingen provenumæssige virkninger i finansåret 1993.

Virkningerne for 1994 kan kun anslås rent skønsmæssigt, men antages det, at forslaget vil forøge de samlede henlæggelser med en halv snes procent, anslås provenutabet i indkomståret 1994 til i størrelses-

F. t. l. vedr. investeringsfondsloven

ordenen 150 mio. kr., heraf godt 50 mio. kr. for staten. Omkring halvdelen, eller ca. 75 mio. kr., skønnes at påvirke skattebetalingerne til staten i finansåret 1994. Provenutabet vil aftage i takt med, at de øgede henlæggelser efterbeskattes.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for de statslige told- og skattemyndigheder.

Da det må antages, at størsteparten af de skattepligtige, der skal have foretaget efterbeskatning efter investeringsfondsloven, vil vælge efterbeskatning i hæveåret m.v., skønnes forslaget at indebære en administrativ forenkling for de kommunale skatteforvaltninger, idet der ikke skal foretages ansættelsesændringer for henlæggelsesårene i disse tilfælde.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Ændringen er foranlediget af, at der indsættes regler om skattemæssig konjunkturudligning.

Til nr. 2-3

Efter investeringsfondsloven skal der i visse tilfælde ske efterbeskatning af ikke anvendte henlæggelser. Efterbeskatningen sker efter gældende regler i henlæggelsesåret.

Det foreslås, at de skattepligtige skal kunne vælge, om efterbeskatningen skal ske i hæveåret m.v. eller i henlæggelsesåret. De nye regler skal finde anvendelse i følgende tilfælde:

- 1) Når en henlæggelse ikke eller ikke fuldt ud er benyttet til forlods afskrivning inden udløbet af den gældende frist på 6 år (lovens § 9, stk. 1).
- 2) Når en henlæggelse ønskes hævet til efterbeskatning inden udløbet af den gældende frist på 6 år (lovens § 9, stk. 2).
- 3) Når der er hævet midler til investeringer, som ikke giver den skattepligtige ret til forlods afskrivning (lovens § 10 A, stk. 1).

De nye regler skal alene finde anvendelse for investeringsfondsmidler, der er henlagt fra og med indkomståret 1994. For henlæggelser foretaget til og med indkomståret 1993 sker efterbeskatningen fortsat i henlæggelsesåret.

Selskaber kan ikke længere henlægge til investeringsfonds og er ikke omfattet af de foreslåede regler.

Ved efterbeskatning efter § 9, stk. 1 og 2, sikrer det beløb, der er indsat på investeringsfondskontoen, skattekravet efter § 9, stk. 1 og 2, og indestående på investeringsfonds kan ikke hæves, før skatten er betalt.

Når efterbeskatningen sker i henlæggelsesåret, vil skattekravet typisk alene vedrøre efterbeskatningen efter investeringsfondsloven. Når dette skattekrav er opgjort, kan den skattepligtige få det overskydende beløb udbetalt.

Når efterbeskatningen derimod skal ske i hæveåret m.v., vil størrelsen af skattekravet ikke kunne opgøres endeligt, før årsopgørelsen er udarbejdet. Hvis den skattepligtige f.eks. hæver en henlæggelse på 100.000 kr., hvoraf 70.000 kr. er indbetalt til pengeinstituttet, og den skattepligtiges samlede restskat for indkomståret kan udgøre f.eks. 20.000 kr., kan pengeinstituttet udbetale de resterende 50.000 kr. til den skattepligtige. Hvis derimod den skattepligtiges samlede restskat for indkomståret kan udgøre f.eks. 80.000 kr., skal pengeinstituttet indbetale hele kontoens indestående til skattemyndighederne, hvorefter den skattepligtiges restskat vil udgøre 10.000 kr. Det er tanken i medfør af bestemmelsen i § 9, stk. 3, at fastsætte nærmere regler herom.

Bemyndigelsen i § 9, stk. 3, til skatteministeren foreslås udvidet, således at der ved bekendtgørelse kan fastsættes bestemmelser om, at den skattepligtige kan begære, at pengeinstituttet indbetaler hele eller en del af henlæggelsen til skattemyndighederne, før årsopgørelsen modtages. Den skattepligtige kan have interesse heri for at undgå procenttillæg efter kildeskattelovens § 61, stk. 2.

Hvis f.eks. en henlæggelse fra indkomståret 1994 hæves i oktober 1995 og der vælges efterbeskatning for hæveåret, kan den skattepligtige på et hvilket som helst tidspunkt vælge at lade pengeinstituttet indbetale hele eller en del af henlæggelsen til Told- og Skattestyrelsen, f.eks. i december 1995. Pengeinstituttet kan derimod ikke udbetale nogen del af midlerne til den skattepligtige, før denne har betalt hele restskatten for indkomståret. Indbetalingen gælder som foreløbig skatteindbetaling efter kildeskattelovens § 59 for hæveåret. Den skattepligtige har efter reglerne i kildeskattelovens § 55 mulighed for forlods at få udbetalt det beløb, hvormed forskudsskatten – f.eks. på grund af indbetalingen til Told- og Skattestyrelsen efter de nye foreslåede regler – må antages væsentligt at overstige slutskatten. Begæring om tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55 skal være fremsat inden udgangen af det kalenderår, hvori den foreløbige skat opkræves.